

LOGIC CHECK

Detectivii de viruși mintali — sinteză publică a manualului

Atenție: acesta este un rezumat (~5 pagini) destinat părinților, elevilor și profesorilor curioși. Manualul complet **Dosar Deschis** (60+ pagini, cu fișe de lucru, scenarii și grilă de evaluare) este disponibil **la cerere**, gratuit, pentru profesorii care vor să replice proiectul.

1. Conceptul

LOGIC CHECK transformă logica abstractă într-un joc de detectivi. Elevii primesc un kit cu **12 carduri de penalizare**, fiecare reprezentând o eroare frecventă de argumentare („virus mintal”). Când o eroare apare în clasă, online sau acasă, elevul ridică cardul potrivit. Disciplina devine o lecție de logică, iar dezbateră — un meci arbitrat de reguli clare.

Ce e un virus mintal?

O eroare de logică ce se strecoară în argumente fără să-ți dai seama. Funcționează ca un virus pentru că se transmite repede în social media, în clasă și în discuțiile de acasă.

Cum funcționează un argument

Premisă → Concluzie → Dovadă. Dacă lipsește dovada, ai o opinie. Dacă dovada e falsă, ai o eroare. Dacă dovada e fabricată intenționat, ai manipulare.

Sistemul 1 vs. Sistemul 2

Creierul are două viteze: una rapidă (intuiție) și una lentă (analiză). Virușii profită de viteza rapidă. Cardurile încetinesc conversația suficient cât să intervină Sistemul 2.

2. Cele 4 module taxonomice

Atacul la persoană

În loc să combați ideea, ataci omul care a spus-o. Acuzi, ironizezi, categorisești. Cardurile din acest modul cer întoarcerea la idee.

Carduri: Ad Hominem · Tu Quoque · Apel la autoritate

Manipularea emoțiilor

Apelul direct la frică, milă sau mândrie ca să eviți argumentul. Foarte frecvent în titluri și reclame.

Carduri: Apel la frică · Apel la milă · Apel la mulțime

Trucuri logice

Construcții care par valide, dar ascund un salt logic: false dileme, panouri de paie, generalizări pripite.

Carduri: Falsă dilemă · Omul de paie · Generalizare grăbită

Diversiuni

Schimbi subiectul, ataci o variantă caricaturizată, pretinzi că dovada lipsei e dovada existenței. Cardul „Stop” închide diversiunea.

Carduri: Pârghia roșie · Pantă alunecoasă · Argument din ignoranță

3. Structura unui dosar (card)

Identică pentru toate cele 12 carduri. Așa e organizat fiecare dosar al Agenției:

01. Fișa cazului	Definiție în maxim 3 propoziții.
02. Scena crimei	Exemplu real (școală, familie, social media).
03. Reconstituirea	De ce funcționează eroarea, de ce ne păcălește.
04. Legătura cu creierul	Explicație cognitivă scurtă.
05. Tehnica de neutralizare	Ce zici concret când o întâlnești.
06. Misiunea ta	3 exerciții: recunoaștere → analiză → construcție.

4. Etapele de implementare (4 săptămâni)

Săptămâna 1 — Lansare și diagnostic

Campanie de teasing („Ești sigur că gândești singur? Vin detectivii!"), pre-test rapid, distribuirea kitului de detectiv.

Săptămâna 2 — Identificarea virusilor

Workshop-uri pe cele 4 module. Elevii primesc dosare reale (postări de social media) și aplică cardurile în perechi.

Săptămâna 3 — Antrenament de dezbatere

Sesiuni pregătitoare pentru „Meciul de box intelectual". Se stabilesc echipele și temele („Ar trebui interzise telefoanele în pauze?").

Săptămâna 4 — Marea competiție

Meciul de box intelectual între clase. Arbitraj exclusiv prin carduri. Gala „Imunității Logice" și diplome de absolvire.

5. Meciul de box intelectual

Format de dezbatere controlat unde aplicarea cardurilor face parte din competiție.

Două echipe. Pro și Contra, 3 elevi fiecare. O temă, 12 minute.

Arbitru cu carduri. Profesorul (sau un elev senior) ridică cardul când apare un virus.

Penalizare = punct. Fiecare card aplicat = 1 punct pentru echipa adversă.

Replică obligatorie. După card, vorbitorul are 30s să-și reformuleze argumentul curat.

Bonus de eleganță. +2 puncte pentru identificarea unui virus în argumentul advers.

Final. Câștigă echipa cu cele mai puține penalizări și cele mai multe identificări.

6. Cadrul pedagogic

Pe ce se sprijină LOGIC CHECK:

- Tradiția P4C (Philosophy for Children) — Lipman, Dewey
- Modelul Paul–Elder al gândirii critice
- Taxonomia Copi & Walton a erorilor argumentative
- Sistemul 1 / Sistemul 2 — Daniel Kahneman
- Logica formală — Drăgan Stoianovici
- Aliniere la programa MEN, Educație Socială cls. V

7. Cum măsurăm progresul

- **Pre-test vs. post-test** — diferența de scor pe identificarea celor 12 erori.
- **Calitatea probelor** — ce exemple aduc elevii din social media.
- **Tonul la alte ore** — feedback de la colegii profesori.
- **Rata de retenție** — câți elevi rămân activi de la prima la ultima săptămână.

Vrei manualul complet?

Scrive-ne pe pagina **/profesori** de pe logic-check.ro. Trimitem gratuit varianta integrală (60+ pagini) profesorilor care vor să replice proiectul în școala lor.

Future România · Echipa 11 Timișoara · 2026